



עלון מס' 658
פרשת יתרו
יט' בשבט תשע"ט

ישא ברכה

יצא ע"י אברכי הכולל שבמוסדות "יגל יעקב", חולון
בראשות מו"ר עט"ר הרה"ג יוסף מוגרבי שליט"א

הטובה שבמתנות

שיחת השבוע

מצנינו בגמרא שיעור מאלף. אחד מרבותינו ראה את חברו, שידע כי אליהו הנביא רגיל להתגלות אליו, והנה גבות עיניו חרוכים, כאילו עברו עיניו באש! שאלו: מה זאת? וסיפר לו, כי ביקש מאליהו הנביא זכור לטוב שיראה לו כיצד הצדיקים עולים בעולם העליון כדי ללמוד תורה במתיבתא דרקייע. נענה לו התשבי, ואמר: "תוכל להסתכל בכל הצדיקים, רק לא בקתדרא של רבי חייא - בו, אל תסתכל!" שאלו: "מהיכן אדע מה היא הקתדרא של רבי חייא, במה אבדילה מן השאר?" אמר לו: "את כל קתדרות הצדיקים מעלים מלאכים, מלבד הקתדרא של רבי חייא, שהיא עולה בכוחות עצמה". סיפר אותו חכם: לא יכול הייתי לכבוש עצמי, והסתכלתי בה. יצאו שתי אלומות אש והיכוני, ועיוורו את עיני. למחרת היום קמתי סומא, והלכתי להשתטח במערת קבורתו. אמרתי: "רבי, לומד אני את התוספתא שחיברת!", וראיתי שבה אלי... סיפור זה הביא האלשיך הקדוש זצ"ל בפרשתנו, בהסבר הפסוק "ומשה עלה אל האלוקים". וכתב, כי לא רק בצדיקים הנפטרים, אלא גם הצדיקים החיים ישנה הבחנה זו. הנה מצנינו שאליהו הנביא עלה השמימה בסוסי אש ורכב אש, לא בכוחות עצמו עלה אלא בסיוע ממרום. לעומתו, משה רבינו עלה למרום בלא עזר וסיוע: "ומשה עלה אל האלוקים!" עד כאן דברי קודשו. ולא רק בעליית הצדיקים השמימה, אלא גם בחיים חיותם, שכך אמרו במדרש רבי יהודה אמר, משל למלך שהיו לו שני בנים, אחד גדול ואחד קטן. אמר לקטן: הלוך עימי, ואמר לגדול: בוא והלוך לפני. כך, אברהם שהיה כוחו יפה - "התהלך לפני, והיה תמים". אבל נח, שהיה כוחו רע - "את האלוקים התהלך נח". לנח, כביכול, היו צריכים לתת יד, לסעדו, אבל אברהם אבינו התהלך באופן עצמאי! כשנתבונן בדבר נמצא מכנה משותף בין שלושת הצדיקים שלא נזקקו לעזרה ולסעד: אברהם אבינו, משה רבינו, ורבי חייא. כי מסופר בגמרא, שרבי חייא היה זורע כותנה ומגדלה, טווה ממנה חבלים ואורג רשתות וצד בהן צבאים. את בשרם חילק ליתומים, ואת עורם עיבד לקלף. היה כותב עליו חמישה חומשי תורה והולך לערים, מקבץ חמישה נערים ומלמד כל אחד מהם חומש: מקבץ שישה נערים ומלמד כל אחד מהם אחד משישה סידרי משנה. ואומר להם: אני הולך לדרך, ובינתיים תלמדו האחד את חברי. ועל כך אמר רבינו הקדוש: "כמה גדולים מעשי חייא!". והיה מקום לומר, שמעשיו אומנם גדולים מאוד, והגמרא אומרה שם שפעל להתורה לא שתכח מישראל - אבל מעלתו שלו הוקפאה ואף התקפחה: הגע עצמו - רבי חייא הגדול, מחבר התוספתא, עוסק בזריעת פישית וטויית רשתות, בציד צבאים ועיבוד עורות, ובשינון חומש לנערים במקומות נידחים! והשמיעונו, שההיפך הנכון: הפעילות עם הנוער, הרבצת תורה, זיכוי הרבים, סגולתם נפלאה להשרשת המעלות בנפש המלמד, ובונות את המלמד עצמו, עד שכסאו כביכול מתרומם בלא סיוע מלאכים, בכוחות עצמו! הוא הדין באברהם אבינו. לכאורה, נח הקדיש כל חייו להתעלות בהתבודדות, ואילו אברהם אבינו הלך ממקום למקום, קרא בשם ה', האכיל ערביים לשונות בחרדל, היה עסוק וטרוד למעלה ראש, מתי יכול היה לעסוק בהתעלותו? ובא המדרש לומר: ההיפך הוא הנכון! נח, עם כל התעלותו, נזקק לסעד, לסיוע. אברהם אבינו, פעילותו בזיכוי הרבים השרישה בו את מעלותיו ועיצבה את אישיותו, העמידתו על רגליו: "התהלך לפני!" כך גם משה רבינו, בפרשתנו. דוקא משום שהקדיש עצמו לעם, שעמד עליו מבוקר עד ערב. בסבלנות אין קץ, בהקרבה אין קץ: "וירד מן ההר אל העם", "מלמד שלא היה משה פונה לעסקי - הרוחניים! - אלא מן ההר אל העם!" - דוקא משום כך זכה ומעלתו הושרשה בו: "ומשה עלה אל האלוקים!" ומכאן תצא הקריאה לכל היכול לזכות את הרבים בשיעורי תורה, בהדרכת נוער, בהוראה - עשו נא לתורה שלא תשתכח מישראל, ואתם תהיו הזוכים הראשונים!

(מעייין השבוע)

כל פרשה בתורתנו הקדושה היא מיוחדת ונפלאה, אולם פרשתנו היא יהודית ומופלאה במיוחד. בפרשתנו אנו קוראים איך זכינו לקבל את הטובה שבמתנות, את היקרה שבאוצרות, את החשובה שבחמדות - זוהי תורתנו הקדושה והטהורה. כל כך הרבה דברים יקרים וחשובים, נפלאים וגדולים ניתן ללמוד מכל דבר שבתורה הקדושה. אדם המתהלך בעולם ללא שהתורה הקדושה מאירה לו את הדרך הוא כמו עיור ההולך בחשיכה שכל פגעי העולם יכולים לפגוע בו. כשחברה מייצרת מוצר מסויים, היא דואגת לצרף הוראות שימוש מפורטות. החברה אף מתנה וכותבת שכל תוקף האחריות חלה רק אם ישתמשו עם המוצר על פי הוראות היצרן. להבדיל גם הקב"ה ישתבח שמו לעד ברא את עולמו המורכב, ברא את בחיר הבריאה - את האדם, ובחר בעם ישראל לעמו. הוא דאג לתת לנו "הוראות יצרן" - זוהי תורתנו הקדושה וכך אם נלך על פיה, ננהג כאורחותיה ונציית לחוקיה, נוכל להצליח ולשגשג, לפרוח ולגדול, והאחריות היצרן תהיה בתוקפה! כל כך מתוקה תורתנו הקדושה עד שמספרים על אחד הגדולים שראה פעם שר גדול שהיה שמן מאוד. שאלו הגאון בפליאה: מנין לו רחבות שכזו? האם תירץ ולו פעם בחייו רמב"ם קשה? או איזה תענוג רוחני אחר היה לו שהוא כל כך התענג והשמין? אחים ואחיות יקרים, זה הזמן והעת להתחזק יותר בלימוד התורה הקדושה, לחיות יותר חיים של תורה, חיים של קדושה, חיים של טהרה!

זמני כניסת ויציאת השבת

ב"ש	חיפה	י-ם	ת"א	כניסת שבת
16:49	16:35	16:32	16:48	כניסת שבת
17:48	17:45	17:46	17:47	יציאת שבת
18:22	18:18	18:24	18:21	רביעית

הפטרת השבוע
בשנת מות (ישעיהו)

מטעמים לשבת

חידושים לפרשת השבוע



סיפור לשבת



כשישב רבי אברהם אביש זצ"ל על כסא הרבנות בפרנקפורט שעל נהר מיין, פרץ שם אחד מסוחרי העיר את חומת השבת והחל פותח את חנותו למיקח וממכר בשבת קודש. ביקש רבי אברהם אביש להיפגש עם אותו סוחר, כדי להשפיע עליו שיחזור למוטב ולא יהרוס, חלילה, את חומת השבת, הנשמרת בפרנקפורט מאז ומעולם. אך רצונו זה של הרב לא עלה בידו, כיון שאותו סוחר הדיר רגליו מבית הכנסת אפילו בימי חג. ורבי אברהם אביש חשש, שאם יזמין אותו על ידי משמשו - יסרב האיש לבוא, ויהא בכל משום השפלת כבוד התורה. מה עשה הרב? קרא לאחד מנכבדי הקהילה, שהיה מלקוחותיו הגדולים של אותו סוחר, והורה לו שירכוש מן הסוחר בהקפה כל מיני סחורות. וכשיגיע מועד הפירעון, ישתמט מלשלם לו מורת הסחורות שרכש ויציע שהלה יתבענו לדין תורה בפני רב הקהילה. האיש עשה כמצות רבי אברהם והופיע עם הסוחר בבית הרב, כביכול, לדין תורה. אך מייד פרע במזומנים את כל הכסף שחב לאותו סוחר. בשלב זה גילה רבי אברהם אביש, שכל המעשה לא היה אלא תואנה מצידו כדי להיפגש עם הסוחר מזרע ישראל, שפרץ לאחרונה את גדרי השבת בפרנקפורט בפתיחת החנות למיקח וממכר בפרהסיה ביום הקדוש. עתה החל הרב להשמיע באוזני הסוחר הנדהם דברי מוסר היוצאים מן הלב בדבר החובה הקדושה של כל יהודי לשמור את השבת, שהיא "אות ברית" בין ישראל לבין בורא העולם. דברי הרב טובים ונכונים בעיני - קרא הסוחר בהתרגשות - אך יורשה לי לשאול: האם מותר לרב בישראל להשתמש בתחבולת עורמה ולביים, כביכול, דין תורה שלא היה ולא נברא למען שמירת שבת של יהודי אחד? לא רק מותר - השיב הרב אברהם בפנים רציניות - אלא זו מצוה וחובה קדושה. ולמדתי זאת ממש רבינו, שעליו אמרו הקדמונים: "משה אמת ותורתו אמת". הנה אומר משה לחותנו: "כי יהיה להם דבר, בא אלי" (י"ח, ט"ז) - אם יש לפעמים לרב בישראל דבר, שהוא צריך לברר עם אדם פנים אל פנים, ואינו מוצא הזדמנות לכך. העצה היעוצה היא: "שפטתי בין איש ובין רעהו" - יזמין אותו הרב לברור של דין תורה, ודרך אגב יקיים בו: "הוודעתי את חוקי האלוקים ואת תורותיו" (שם, שם). דבריו הנרגשים של רבי אברהם אביש נגעו עמוק לליבו של הסוחר, ובאותו מעמד הבטיח חגיגית לרב לחדול מכאן ולהבא מחילול שבת בפרהסיה ולהשאיר את חנותו נעולה בימי שבת ומועד. ואומנם מאז והלאה נשמרה השבת בפרנקפורט שעל נהר מיין על ידי כל בני הקהילה כבימים ימימה.

EEE

הגאון רבי שמואל מסלנט זצ"ל ישב על כסא הרבנות בירושלים שבין החומות קרוב לשבעים שנה בצד חוכמתו ובקיאיותו בתורה ובהוויות העולם, התפרסם רבי שמואל ברבים בפשטות הליכותיו עם הבריות ובאורח חייו הצנועים. אך יותר מכל הרשים את המוני בני ירושלים בימים ההם בנכונותו התמידית להורות דין ולפסוק הלכה לכל דורש בכל עת ובכל שעה. פעם שאלו מקורביו של רבי שמואל את רבם הנערץ: מדוע אין כבוד הרב קובע שעות מיוחדות ביום לקבלת קהל לפסיקת שאלות בהלכה, כפי שנוהגים כמה וכמה רבנים אחרים? השיב רבי שמואל בנימה אבהית לשואלים: כי יהודי, וביותר רב ומנהיג בישראל, צריך להשתדל בכל כוחו ללכת בדרכי ה' ולדבוק במידותיו. והרי דרך ה' היא לענות לפונים אליו בכל עת ובכל שעה. הנה אנו אומרים בברכת המזון: "שאתה זן ומפרנס אותנו תמיד, בכל יום ובכל עת ובכל שעה" - משמע שלפני ה' יתברך אין "שעות קבלה" ומועדים נבחרים, שבהם הוא משגיח על ברואיו ומספק להם כל צרכי החיים. וכן היה מנהגו של משה רבנו לשפוט את העם "מן הבוקר עד הערב" (י"ח, י"ג) תמהני אפוא עליכם, שאתם באים להציע לי דרך חדשה וזרה של קביעת ימים נבחרים ושעות קבלה קצובות לפונים אלי...

(פרפראות לתורה)

"אם את הדבר הזה תעשה וציוך אלהים ויוכלת עמוד וגם כל העם הזה על מקומו יבוא בשלום" (יח, כג)

כתב בספר "משלחן גבוה": וקשה, מדוע אמר "בשלום", והרי בשעה שמאחלים לאדם חי יש לומר "לשלום"? אלא - אומרים בשם ה"חפץ חיים" - כיון שאדם חייב לחבירו ממון ולא פרע לו בחייו, אין לו מנוחה בעולם הבא, על כן כשיעמיד משה את המשפט והדין על כנו, אם כן שוב יוסדרו כל דיני הממונות שבין איש לרעהו, ואז "גם כל העם הזה על מקומו יבוא בשלום", היינו בעולם הבא, כיון שכבר פרעו את כל חובותיהם בעולם הזה...

(תורת הפרשה)

"את הדבר הקשה יביאון אל משה וכל הדבר הקטן ישפטו הם" (יח, כו)

אמר הגאון רבי חיים ברלין זצ"ל: יתרו אמר: "הדבר הגדול יביאו אליך" ואילו התורה אמרה: "הדבר הקשה" - שכן אצל אומות העולם נקבעת סמכות השופטים בהתאם לגודל הסכומים שעליהם מתנהל הסכסוך. משפטים הנוגעים לסכומי כסף גדולים מובאים בפני דין עליונים, ואילו של סכומי כסף קטנים מובאים בפני דין פשוטים. ברם, בדין תורה אין כל הבדל בין סכום גדול לסכום קטן, שכן "דין פרוטה כדין מאה מנה", אלא ההבדל הוא בעיקר בטיבו של המשפט, אם הוא פשוט וקל או מסובך וקשה. דין תורה מסובך מובא לפני תלמידי חכמים יותר מובהקים - "הדבר הקשה יביאון אל משה" - אפילו כאשר אין הדין נוגע ל"דבר הגדול"...

(מענינה של תורה)

"כי לא ינקה ה' אשר ישא את שמו לשוא" (כ, ז).

רבינו מהר"ש פרימו זצ"ל כתב בשם המקובלים, שאפילו מי שאומר "בחי" - זוהי שבועה בחיי עצמו - ואם אין הדבר נכון, נענש חלילה. וזהו שנאמר "כי לא ינקה ה' את אשר ישא את שמו לשוא", היינו אפילו את שם עצמו. על אחת כמה וכמה מי שנושא את שם ה' לשוא ונשבע בו לשוא ולשקר - נורא הוא חלילה עונשו! ומרן החיד"א זצ"ל המליץ על זה: "רשעים בחייהם, קרויים מתים". בגלל "חייהם", שאומרים כל העת "בחי" - נענשים קשות...

(מעין השבוע)

"זכור את יום השבת לקדשו" (כ, ח)

פירש רבינו עובדיה ספורנו זצ"ל: "היה תמיד זוכר את יום השבת בששת ימי המעשה, כדי שתוכל לקדשו. הזהיר, שיסדר האדם עסקיו בימי המעשה באופן שיוכל להסיח דעתו מהם ביום השבת".

(מעין השבוע)

"לא תזמור" (כ, יד)

וכתב בעל ספר "החינוך": ואל תתמה לומר, ואיך יהיה בידו של אדם למנוע לבבו מהתאוות אל אוצר כל כלי חמדה שיראה ברשות חברו, והוא ריק וריקם מכולם. ואיך מצווה התורה להמנע ממה שאי אפשר לאדם לקיים. שאין זה נכון, ולא יטענו כן אלא הטיפשיים הרעים והחוטאים. כי באמת ביד האדם למנוע עצמו ומחשבותיו ותאוותיו מכל מה שירצה, וברשותו ובדעתו להרחיק ולקרב חפצו בכל הדברים כרצונו, ולבו מסור בידו, לכל אשר יחפוץ יטנו!

(מעין השבוע)



זכו - שכינה ביניהם

מי יכול לערער על רצונו יתברך?

בספר שלום ורעות הביא מספר חפץ חיים על התורה מעשה נפלא וליקחו בצידו וכך היה המעשה: פעם הגיעה לאוזני החפץ חיים זצ"ל שמועה לא טובה על אודות אחד מתלמידי ישיבתו אשר נכבדות ידובר בו, וכי הענין מתנהל בכבודות כי המדוברת מסרבת עדיין. חבריו בישיבה שחשבו כי זקנו המגודל הוא בעוכריו, יעצוהו איפוא, שבשביל למצוא חן בעיני המדוברת, כדאי שיעביר שער זקנו בסם העשוי לכך, כמו שרגילים היו להשתמש בזה בישיבות אחרות. הזמין התלמיד חכם את המדובר הלז לביתו, והתחיל לדבר איתו בעניני שידוכים: משל למה הדבר דומה? לקטר של רכבת, שמחוברים אליו יותר ממאה קרונות טעונים משא, המשרכים דרכם על הפסים מול הר גבוה. הקטר עובד במלוא הקיטור ומהלך אט לרוב משא העגלות הטעונות. היה שם "פיקח" אחד שרצה להחיש את מהלך הרכבת. התחיל לדחוף בשתי ידיו את הקרון האחרון, בכונה לסייע למכונת הקיטור המושכת את כל העגלות... לגלגו עליו העומדים מסביבו: "מה כוחך גדול לעומת המכונה הענקית העובדת בכל כוחה. כוחך לעומתה הוא בבחינת כוח היתוש מול כוח השור". כך הוא הענין בשדוכים. אף על פי שמכריזים למעלה ארבעים יום קודם יצירת הולד, קשה הענין כקריעת ים סוף, וכביכול ה' יתברך בכבודו ובעצמו מזווג זיווגים, ופתאום מתגנבת מחשבת במוחו של אדם לעזור להשם יתברך בענין הנכבדות על ידי שיעביר שער זקנו בשביל למצוא חן בעיני המדוברת, ממש כמו ה"חכם" הזה שדחף בכל כוחו לסייע לרכבת בת מאה הקרונות. משל של התלמיד חכם הוא תזכורת בשבילנו שהזיווג שלנו נועד אלינו משמים. עלינו לשים לב לכך, ולמצוא דרכים להתגבר על כל הקשיים שמתעוררים בנישואין מאחר וגם הם באים משמים.

ואם כך פני הדברים בפשטות, מי יבוא אחר המלך לערער על רצונו והחלטתו? אין לנו אלא לקבל רצונו כרצונו ולכבד את בן/בת זוגינו המיועדים עבורינו עוד טרם נולדנו ולראות את הטוב ולהודות לו יתברך, והשם יתברך יוסיף לנו אורך ימים ושנות חיים מתוך שמחה ונחת, אכ"ר.



הנוך לנער

מסרים לא מילוליים...

בספר בני חביבי הביא שפעמים רבות אנו משדרים לילדינו מסרים שונים מאלו שהיינו רוצים שישמעו. לדוגמא, יתכן שההורים היו רוצים שילדיהם יקדישו את חייהם ללימוד תורה, אבל אם השיחות בבית הן תמיד סביב נושא הכסף, זהו המסר האמיתי שהילדים יקבלו. איש עסקים מצליח רצה שבניו ימשיכו ללמוד תורה לאחר נישואיהם, והוא אפילו הקצה לכך תקציב מיוחד, ברם, שלושת בניו הגדולים התחתנו ומיד נכנסו לעסקים. הוא פנה לרב גדול, שהתארח בביתו פעמים רבות, לבקשת עצה. הרב לא רצה להשמיע ביקורת חריפה מידי, אך כיון שלאותו אדם היו עוד ילדים קטנים בבית, עליהם ניתן יהיה להשפיע, סיפר לו את הסיפור הבא: "זכורני בעת שביקרתי בביתך, ובנך הקטן כעס עליך בליל שבת, ומתוך כעסו כיבה והדליק את האור. תגובתך היתה: "אינך מזיק לי, אתה מזיק לעצמך", ומיד המשכת בסעודה. למחרת, שבר אותו בן כלי יקר מקריסטל בטעות תוך כדי משחק. אתה כעסת מאוד, וכיבדת אותו במכות הגונות. איזה מסר הוא קיבל? התורה אינה כה חשובה כמו כלי קריסטל. הוא ראה שכאשר אביו מהלל את התורה, אלו הן מילים ריקות מתוכן, למען האמת, הכסף הוא הקובע".

זו דוגמא למסרים הלא מילוליים שאנו מעבירים לילדינו. האופן בו אנו מדברים על לימוד תורה וקיום מצוותיה, בהשוואה לדרך בה אנו מדברים בנושאי כספים, משפיע מאוד על השקפתו של הילד. הוא מסוגל לקרוא בין השורות. מסרים אלו ישארו חקוקים בו וישפיעו על השקפת החיים שלו.

נזכור ונחשוב על כל מילה היוצאת מפינו, את תוצאותיה ואת השלכותיה, ומן השמים יסייעונו לבל נכשל ולבל נכלם לא בעולם הזה ולא לעולם הבא, אכ"ר.

עשה לך רב

שו"ת ממו"ר הרה"ג
הרב יוסף מוגרבי שליט"א

E האם מותר לגבר להסתכל במראה?

יש מן הפוסקים המתירים לגבר להסתכל במראה ויש מן הפוסקים שאסרו להסתכל ורק לצורך בדיקת מקום התפילין הקלו בדיעבד או לצורך מצוה וטוב להיזהר בזה היכא דאפשר. וידעתי בעצמי מהרבה מן הצדיקים שהקפידו שלא לראות עצמם ובודאי היא משנת חסידים ואין זה איסור מן הדין ובפרט שכבר נהגו בזה גם הגברים, ורק המחמיר יחמיר לעצמו ותבוא עליו ברכת הטוב.

E מה הדין בטבעת ושרשרת לגבר?

אף על פי שמעיקר הדין מותר לגבר לענוד טבעת או שרשרת לשם תכשיט ובפרט כאשר הם תכשיטים המיוחדים לגבר כפי שנהוג בימינו, מכל מקום מנהג מכוער הוא שאין

E במה מתבטא האיסור להשתמש באישה?

בגמרא מסכת קידושין (ע.) מובא שאין משתמשים באישה כלל בין גדולה ובין קטנה וטעם הדבר לרש"י (שם) משום שמלמדה להיות רגילה בין אנשים ולדעת הרמב"ם (פ' כא איסורי ביאה ה"ה) הוא משום החשש שמה יבוא להרהור, ונפסק הדבר לאיסור בשולחן ערוך אבן העזר (סי' כא ס"ה) ודין זה דוקא בשימוש של רחיצת פניו, ידיו ורגליו, הצעת המיטה בפניו ומזיגת הכוס.

E חולה בבית חולים, המותר שהאחות תציע את המיטה?

אדם חולה השוכב בביתו או בבית החולים ויש צורך שאחות תציע את המיטה, כשאי אפשרות אחרת יש להקל בזה.

ראוי לנהוג בו, אולם מנהג שנוהגים בו קלי הדעת שהאישה תיתן לחתן טבעת בשעת או ביום הנישואין מנהג חמור הוא ויש לבטלו.

E גבר המגדל שערו, האם יש חשש בכך?

חמור הדבר שנוהגים בו ריקים ופוחזים לגדל שערות ראשם ולהאריכם כמנהג הנשים ודבר זה חמור הן על פי הפשט והן על פי הקבלה שמרבה דינים על עצמו ומונע ממנו שפע ברכה וטובה, פרנסה וישועה והוא מענפי עבודה זרה כידוע, ואשרי הממהר להוריד את הטומאה ולהסיר את הקליפה מעליו טוב לו בזה ובבא.

לעילוי נשמת שרה בת הבצלי כא' בניסן תשע"ח ת.נ.צ.ב.ה

אל תיקרי הליכות אלא הלכות

E רשאי אדם להחמיר ולהניח בביתו על השולחן שנים עשר לחמים כפי הקבלה, גם אם אביו לא נהג כך בביתו, ואין בזה משום יהרא (גאווה), אבל אם הוא סועד אצל אביו, אין זה נכון להחמיר יותר מאביו ולהניח שנים עשר לחמים, שאין זה כבוד לאביו, ובפרט שדבר זה הוא רק חסידות מפי האר"י ז"ל, והעולם אין נוהגים כן.

E גם אם מסב על השולחן אדם גדול וחשוב לא יקדימו בעל הבית לפני אשתו, אלא לאחר שטעם בעל הבית יתן קודם לאשתו, ואחר כך יתן לאדם הגדול ושאר המסובים.

E מצוה לבצוע בשבת פרוסה גדולה שתספיק לו לכל הסעודה. ואינו נראה בכך כרעבתן, שמכיון שבחול אינו עושה כן, ודאי כוונתו לחיבוב מצות סעודת שבת. ומכל מקום את בציעת הפרוסה הגדולה יעשה לאחר שחתך כזית לו וכביצה לאשתו.

E אין המסובים רשאים לטעם עד שיטעם הבוצע, ואם יש לפני כל אחד מהמסובים לחם משנה - רשאים לטעום, אף על פי שהבוצע לא טעם עדיין.

E הבוצע לא יתן את הפרוסה ביד של המסובים, כיון שרק לאבלים נותנים (ביום חול) את הפרוסה ביד שנאמר: "פרשה ציון בידיה" - רמז לפרוסת המוציא שנותנים בידו בשעת אבילות, אלא יניח את הפרוסה לפני כל אחד מן המסובים והם לוקחים ואוכלים. וכן לא יזרוק את הפרוסה לפניו כיון שנחשב לביזיון מצוה, וגם אינו כבוד למקבל הפרוסה שיתן לו דרך זריקה, אלא יניח לפניו וכו"ל.

(השבת והלכותיה)

שלא יחסר מזונו וגם מזון הנפש. וצריך ליטול ידיו מעומד, וכן בכל שלוש הסעודות של שבת.

E אותם הנוהגים לאכול דגים בין הקידוש לנטילת ידיים, עדיף שיבטלו את מנהגם כי גורמים ברכה שאינה צריכה, כיון שהם דברים הבאים בתוך הסעודה שברכת המוציא פוטרותן.

E לכתחילה יש ליזהר שלא לצאת לחוץ בין קידוש לסעודה אפילו שחוזר לאכול במקום שקידש, ומכל מקום אם יצא לחוץ כדי ליטול ידיו לסעודה או להתפנות אין בזה כל חשש, כיון שזה לצורך סעודה. ולכן אין לפקפק כלל במנהג הפשוט בסעודת שבת ללכת ליטול ידיו לסעודה, אף על פי שיש שינוי מקום ואינו רואה מקום הראשון שקידש, כיון שזה לצורך הסעודה.

E בוצע על שתי ככרות שלמות (והן נקראות "לחם משנה"), שאוחז שתייהן בידו ובוצע התחתונה. ולא יתחיל לבצוע הלחם אלא עד שיסיים ברכת המוציא, כדי שתהיה הברכה על שתי ככרות שלמות.

E על פי הקבלה צריך להניח על השולחן שנים עשר לחמים, ולסדר אותם שישה מימין ושישה משמאל בצורת שני סגול, והיינו שיניח שלושה לחמים בצורת סגול מימין ועליהם יניח שלושה לחמים אחרים וכן בצד שמאל, ואם אין לו שנים עשר לחמים יניח ארבעה ויסדרם שנים על גבי שנים מימין ומשמאל, ואם יש לו רק שלושה לא יניח אלא רק שנים. וכן אם יש חמישה או שישה לא יניח אלא רק ארבעה. וכשיברך המוציא יבצע מהלחם הימני כשיעור כזית ויטעם ממנו, ואחר כך יבצע כשיעור כביצה ויתן לאשתו, ואחר כך יסוף לבצוע ממנו לשאר המסובים.

E מומר שמחלל שבת בפרהסיא בשאט נפש, אפילו עושה זאת לתיאבון, עושה יין נסך במגעו, אולם רק כמגע ישמעאל שהיין מותר בהנאה, ולא כעובד עבודה זרה שהיין שלהם או מגען אסור בהנאה, וכן אם הגביה המומר את הקנקן של היין אף על פי שהיה פתוח אינו אסור, ורק אם שפך היין לחוץ, אותו היין שנמזג בכוס אסור, והיין שנשאר בקנקן מותר, שאין ניצוק חיבור בישמעאל, והוא הדין למומר לחלל שבת בפרהסיא.

E אם מתארחים אצל האדם אנשים שמחללים שבת, או שיש לו חלילה מחללי שבת בתוך בני ביתו. הנכון להרתיח את היין מערב שבת עד שיחסר קצת ברתיחתו, ואז אין מגען אסור את היין. וראוי לו להתפלל מידי יום מקירות ליבו לבורא עולם שיערה עליהם רוח טהרה ממרום וישובו בתשובה שלמה.

E צריך לאכול במקום הקידוש לאלתר. ולא יפסיק אפילו זמן קצר. וכן לאחר הקידוש מיד יטול ידיו לסעודה מכלי שאינו נקוב, ולפני שיטול ידיו יאמר מזמור לדוד ה' רועי לא אחסר וכו', שיש בן ז"ן (חמישים ושבע) תיבות, ויכוין

אור החיים הקדוש

**'השפע מלמעלה מגיע לאדם, רק לאחר שעושה הכנה הראויה'
'ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי'**

רבנו האור החיים הקדוש מבאר לפי הידוע לנו, שהקדושה והשפע והטובה, אינה שורה ומזדמנת לאדם, אלא אם כן עושה הכנה כאן למטה, ואז מתעורר הרחמים למעלה, ונמשך לאדם כאן למטה בעולם הזה, שפע גדול... ובלשון רבותינו, אתערותא דלתתא ואתערותא דלעילא, פירוש קודם התעוררות למטה בעולם הזה, ואחר כך יבוא התעוררות מלמעלה מן השמים.

ולכך מצינו שרק לאחר שעלה משה אל ההר, מיד קרא אליו ה'. ללמדנו שזו הדרך הרצויה והישרה, שקודם יעשה אדם פעולה אחת של התעוררות, ולאחר מכן יבוא עליו התעוררות משמים. לעומת זאת עם בני ישראל לפני מתן תורה, נהג איתם הקדוש ברוך הוא בדרך אחרת, והגם שהיו ערום ועריה ולא עשו אתערותא דלתתא, ואדרבה הרחיקו עצמם בעוונות, אף על פי כן הביא וקירב אותם הקדוש ברוך הוא אליו. וזה ההדגשה 'ואביא אתכם אלי', למרות שלא עשיתם שום פעולה להתקרב אלי, כפי שמתבקש שהקטן מתקרב לגדול, אף על פי כן אני הבאתי וקירבתי אתכם אלי.

ובלשון קודשו של רבינו: 'משפט כל הקרב הקרב למשכן ה', שיקדים הוא לעורר חיבתו, כידוע שאין אלקי עולם מקדים לקרב עד שיעורר המתקרב את האהבה, וכן הוא מהמוסר, כי ההדיטות והקלים, הם המשתדלים להתקרב לגדולים ונכבדים מהם.'

[אור החיים יתרו פרק יט פסוקים ג' ד']

<p>להצלחה כל התורמים והמסייעים לעלון בליל שבת מבית הכנסת זכור לאברהם חולון</p>	<p>לעילוי נשמת שמעיה כוסיוף בן יעל ת.ג.צ.ב.ה</p>	<p>לעילוי נשמת חן ברכה בת לאה ת.ג.צ.ב.ה</p>	<p>להצלחה ברוחניות ובגשמיות ופרינסה בשפע רוני ראובן בן מננה קים מזל טוב בת עליזה ולחבדיל לעילוי נשמת שרה בת לאה הנולדת מן חכם משה</p>
---	---	--	--



עיצוב ופיקס: אורחיים-052-7647449